

Kúria

végzés

Az ügy száma: Bfv.II.1484/2017/8.
A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: . Molnár Gábor Miklós a tanács elnöke
. Menyhárd István előadó bíró
. Feleky István bíró

Az eljárás helye:
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2018. március 1.
Az ügy tárgya: költségvetési csalás büntette
A terhelt(ek): ...

Elsőfok: Járásbíróság 2017. február 16. napján
tárgyaláson meghozott 5.B.390/2015/29. számú ítélete
Másodfok: Törvényszék 2017. június 30. napján
nyilvános ülésen meghozott Bf.150/2017/6. számú
végzése

Harmadfok: -

Az indítvány előterjesztője: ... terhelt és védője

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a költségvetési csalás büntette miatt ... ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt és védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálv a Zalaegerszegi Járásbíróság 5.B.390/2015/29. számú ítéletét és a Zalaegerszegi Törvényszék Bf.150/2017/6. számú végzését hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Zalaegerszegi Járásbíróság a 2017. február 16. napján meghozott és kihirdetett 5.B.390/2015/29. számú ítéletével ... terheltet bűnösnek mondta ki költségvetési csalás bűntettében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (2) bekezdés a) pont]. Ezért őt 200 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. Az egy napi tétel összegét 2.000 forintban állapította meg, és rendelkezett arról, hogy a pénzbüntetést meg nem fizetése esetén fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni. A terhelttel szemben 2.281.121 forint erejéig vagyonekhozást rendelt el, a pénzbüntetés megfizetésére részletfizetést engedélyezett, továbbá kötelezte a terheltet az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.
- [2] Az elsőfokú ítélet ellen a terhelt és védője jelentett be fellebbezést, felmentés érdekében.
- [3] A Zalaegerszegi Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 2017. június 30. napján meghozott Bf.150/2017/6. számú végzésével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

II.

- [4] 1. A jogerős ügydöntő határozat ellen a terhelt és védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a Be. 416. § (1) bekezdés a) és b) pontja alapján.
- [5] Az indítvány szerint az ítéletek iratellenesek és megalapozatlanok. A terhelt bűnösségének megállapítására tényállási elemek hiányában került sor. A Zalaegerszegi Törvényszék ... igazságügyi szakértő szakértőként való bevonását törvényes alap nélkül utasította el. Nem sikerült kétséget kizáróan bizonyítani, hogy a vádlott a saját pénzén tőzsdézett volna, a tanúk ugyanis elismerték, hogy adtak pénzt a vádlottnak, továbbá a pénzátadásokat okiratok bizonyítják.
- [6] Hivatkoztak arra, hogy a vádlott jövedelemszerzését egy alá nem írt, nem hiteles és kifejezetten nem adóbevallás céljára készített **cég 1** kimutatás alapján állapították meg, a pénzkifizetésekről azonban az iratok között semmilyen bizonylat nincs és nincs bizonyíték arra, hogy a vádlottnak bevétele keletkezett volna a tőzsdei ügyletekből.
- [7] Az elsőfokú bíróság az eljárás felfüggesztése iránti kérelmet alap nélkül utasította el, e körben nem ismerte fel a védekezés lényegét. Részletesen rámutatnak az indítványozók arra, hogy a jelen eljárásnak milyen szoros összefüggése lehet a **személy 1** és társai ellen indított és a Fővárosi Törvényszék előtt folyamatban lévő büntetőüggyel, amely alapján megállapítható, hogy a **cég 1**-nek éppen az volt az érdeke, hogy a pénzeszközöket ne nála mutassák ki, ezért pedig nem valós kimutatásokat közölt az ügyfelekkel.
- [8] Az indítvány szerint a nyomozati iratok között elfekvő számlakivonatok és kimutatások nem alkalmasak a terhelt 2009. évi

személyi jövedelemadó alapjának megállapítására, azok ugyanis nem felelnek meg az Szja tv. 67/A. § (3) bekezdésében szabályozott, az ügyfél részére kiadandó ügyletenkénti részletes igazolásnak.

- [9] Mindezekre tekintettel a terhelt és a védő a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a terhelt bűncselekmény hiányában történő felmentését kérték a törvényi tényállási elemek és a szándékosság hiányára tekintettel.
- [10] 2. A Legfőbb Ügyészség BF.1400/2017. számú átirata szerint a felülvizsgálati indítvány részben a törvényben kizárt, érdemben pedig alaptalan.
- [11] A felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, az nem támadható. Megváltoztatására nincs lehetőség és az az eljárt bíróságok bizonyítékokat értékelő tevékenységén keresztül sem kifogásolható. Erre tekintettel a felülvizsgálat alapját nem képezhetik a jogerős ítéletben megállapított tényállástól eltérő, ott nem szereplő ténymegállapítások, továbbá nincs lehetőség a bizonyíték-értékelő tevékenység helyességének, a bizonyítékok bizonyító erejének vitatására, a bizonyítási indítványok elutasításának sérelmezésére, bizonyítás felvételére és eltérő tényállás megállapítására sem.
- [12] A felülvizsgálati indítvány a tényálláshoz kötöttség e szabályait sértette meg, amikor a bizonyítottság hiányára, a határozatok iratellenességére, továbbá arra hivatkozott, hogy az eljárási szabálysértésekből előállt megalapozatlanság vezetett az anyagi jogi szabálysértéshez.
- [13] A felülvizsgálati indítványban a terhelt és a védő a jogerős ítélet tényállásával ellentétben hivatkozik arra, hogy a terhelt nem saját pénzéből, hanem a megbízótól erre a célra kapott összegekből tőzsdézett. A tényállással ellentétes az a hivatkozás is, miszerint a terheltnek a tőzsdei tevékenységből jövedelme nem származott és erről bizonylat nem áll rendelkezésre.
- [14] Ezen túlmenően az indítvány a bizonyítékok mikénti értékelését és a bizonyítási indítványok elutasítását sérelmezi, amikor a tőkepiaci szakértő kirendelésének szükségességét indokolja, illetőleg a **cég 1** által adott kimutatások hitelességét kérdőjelezi meg.
- [15] Az indítványozók részletesen indokolták, hogy a folyamatban lévő **cég 1**-ügy összefüggésben lehet a terhelt büntetőügyével, e körben azonban feltételezésekre alapítottan alakították ki álláspontjukat.
- [16] A törvényi tényállási elemek és a szándékosság hiányára vonatkozó érvelés szintén nem alapos, az elkövető szándékára vonható következtetés ténybeli alapjait ugyanis az elsőfokú határozat rögzítette, illetőleg e körben a másodfokú határozat is megállapításokat tett.
- [17] Nem alapos a terheltnek az adóelszámolásra alkalmas igazolás hiányára utaló védekezése sem, az igazolás hiánya ugyanis nem mentesíti a bevallási kötelezettség alól az adó fizetésére kötelezett elkövetőt. Ezzel kapcsolatban a törvényszék helytállóan hivatkozott arra, hogy önmagukban az igazolások nem jelentik a bevallás kizárólagos bizonylatait és önmagukban valóban nem

alkalmasak adóbevallásra, de annak részét képezik. A terheltet terhelő nyilvántartás alapján volt lehetőség az adóbevallás elkészítésére, de a terhelt a nyilvántartást és az adó bevallását szándékosan elmulasztotta. Mindezek alapján valamennyi törvényi tényállási elemre, illetőleg a bűnösségre vont következtetés is az anyagi jogszabályoknak megfelelő volt, továbbá törvényes volt a cselekmény jogi minősítése is. Az eljáró bíróságok nem vétettek a határozatok hatályon kívül helyezését eredményező eljárási szabálysértést sem.

- [18] Mindezekre tekintettel a Legfőbb Ügyészség azt indítványozta, hogy a Kúria a felülvizsgálati indítványnak ne adjon helyt és a megtámadott határozatot hatályában tartsa fenn.
- [19] 3. A terhelt és védő a Legfőbb Ügyészség nyilatkozatára részletes észrevételt tett, amelyben megismételték a felülvizsgálati indítványban előadottakat. Kihangsúlyozták, hogy nem az eljáró bíróságok mérlegelési tevékenységét, hanem az ítéletek iratellenességét és megalapozatlanságát sérelmezik és az ezeken alapuló anyagi jogszabálysértésekre, nevezetesen a törvényi tényállási elemek hiányára alapozzák a felülvizsgálati igényüket.

III.

- [20] A Kúria azt állapította meg, hogy a terhelt és védője által előterjesztett felülvizsgálati indítvány nem alapos, a Legfőbb Ügyészség indítványa megalapozott.
- [21] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely csak a Be. 416. § (1) bekezdésében meghatározott okokból és kizárólag a jogerős ítéletben megállapított tényállás alapul vételével vehető igénybe.
- [22] A Be. 416. § (1) bekezdés a) és b) pontja az anyagi jogszabálysértésekre alapított felülvizsgálati okokat határozza meg, míg az (1) bekezdés c) pontja a Be. 373. § (1) bekezdés I.b.) vagy c.) pontjában, illetve II-IV. pontjában meghatározott eljárási szabálysértések esetén biztosítja a felülvizsgálat lehetőségét.
- [23] A Be. 423. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, e tényállás felülvizsgálati indítvánnyal nem támadható. A Be. 419. § (1) bekezdése és a Be. 388. § (2) bekezdés I. fordulata alapján a felülvizsgálati eljárásban bizonyításnak nincs helye.
- [24] A tényállás irányadósága azt jelenti, hogy a felülvizsgálati eljárásban nem csak maga a tényállás, de mindaz, ami a tényállás megállapításához vezetett, támadhatatlan. Ennek megfelelően a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése, a bizonyítási indítványok elutasítása nem kérdőjelezhető meg, illetőleg a jogkövetkeztetések helyessége is csak az irányadó tényállás alapul vételével vizsgálható.
- [25] A felülvizsgálati indítványában a terhelt és a védő mindezek ellenére a bizonyítékok mikénti mérlegelését vitatta és ezen keresztül a tényállás megállapításait sérelmezte.
- [26] Az irányadó tényállás szerint a terhelt 2009. évben a **cég 1** tőzsdei

kereskedőcégen keresztül tőzsdei ügyletekben vett részt. Ezekből 2009. évben 11.409.926 forint nyereséget ért el. A 2009. évre vonatkozó személyi jövedelemadó bevallását 2010. május 6. napján nyújtotta be, elmulasztotta azonban bevallani a tőzsdei ügyletekből származó nyereségét és ennek 2.281.121 forint személyi jövedelemadó vonzatát sem fizette meg. Ezzel a Magyar Állam költségvetésének ekkora összegű vagyoni hátrányt okozott.

- [27] A tényállás részét képezik az elsőfokú ítélet indokolásában rögzített azon megállapítások is, amelyek szerint a terhelt a tőzsdei ügyleteket a saját nevében végezte, az ebből származó nyereségek nála eredményeztek jövedelmet, az ügyletek elszámolásra kerültek, a nyereség pedig annak ellenére a terhelt rendelkezésére állt, hogy azt a további befektetések céljából az értékpapír számlán tartotta, így ezek kifizetésre nem kerültek. Ezen utóbbi, a büntetőjogi felelősség megítélésénél jelentős ténymegállapítások annak ellenére az irányadó tényállás részét képezik, hogy ezeket az első fokon eljáró bíróság – határozat szerkesztési hiba folytán – a bizonyítékok mérlegelése körében rögzítette (BH 2006.392.).
- [28] A terhelt és a védő a felülvizsgálati indítványban a tényállást támadja, amikor arra hivatkozik, hogy a terheltnek a tőzsdei tevékenységéből jövedelme nem származott, erről bizonylat nem áll rendelkezésre, továbbá nem a saját pénzéből, hanem a megbízóitól erre a célra kapott összegekből tőzsdézett. E körben az indítvány a törvényben kizárt felülvizsgálati indítvány.
- [29] Ugyancsak a törvényben kizárt a felülvizsgálati indítvány azon része, amely a bizonyítási indítványok elutasítását sérelmezi. Nem kérdőjelezhető meg ugyanis, hogy az eljáró bíróságok tőkepiaci szakértő eljárásba történő bevonását miért nem tartották szükségesnek, illetőleg a nyomozás során beszerzett, a **cég 1** által kiállított kimutatások hitelességével kapcsolatban milyen álláspontot foglaltak el.
- [30] A felülvizsgálati indítvány szerint törvénytörő, hogy az elsőfokú bíróság az eljárás felfüggesztésére irányuló védelmi indítványt elutasította. E körben azonban egyrészt az indítvány feltételezéseket tartalmaz, másrészt pedig a másodfokú bíróság a határozatának indokolásában részletesen és helytállóan mutatott rá, hogy a védelem kimutatások valóságtartalmával kapcsolatos érvelése miért téves. Tényként állapították meg a bíróságok, hogy a terhelt a **cég 1**-től a bizonylatokat megkapta, ő maga azonban az Szja tv. alapján őt terhelő nyilvántartás vezetési kötelezettségnek nem tett eleget.
- [31] A teljesség igényével utal mindemellett a Kúria arra, hogy az eljárás felfüggesztésének esetleges elmulasztása egyébként sem olyan eljárási szabálysértés, amely a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja alapján a jogerős ügydöntő határozat felülvizsgálatát megalapozhatná.
- [32] A terhelt és a védő az eljáró bíróságok szándékos bűnelkövetésre vont következtetését alap nélkül kérdőjelezte meg. A jogerős ítélet tényállása e körben tartalmazza mindazokat a releváns

ténymegállapításokat, amelyekből a terhelt szándékos bűnösségére következtetni lehetett.

- [33] A kifejtettekre figyelemmel az irányadó tényállás alapján az eljáró bíróságok a terhelt bűnösségét az anyagi jogi szabályok sérelme nélkül állapították meg.
- [34] A Kúria a Be. 423. § (5) bekezdése alapján hivatalból lefolytatott vizsgálata alapján a bíróságok eljárásában a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja szerinti lényeges eljárási szabálysértést nem észlelt.
- [35] Mindezek alapján a Kúria - a Be. 424. § (1) bekezdése szerint tanácsulésen eljárva - a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt és a megtámadott határozatokat - a Be. 426. §-a alapján - hatályában fenntartotta.
- [36] A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatát pedig a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja zárja ki. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a bíróság - a Be. 421. § (3) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén - az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2018. március 1.

Dr. Molnár Gábor Miklós s.k. a tanács elnöke, Dr. Menyhárd István s.k. előadó bíró, Dr. Feleky István s.k. bíró

A kiadmány hitelével:
Schulz Oszkárné
tisztviselő